

Algemene beschouwing

CDA Dongen – 's Gravenmoer

De titel van deze Kadernota – *Versterkt en vernieuwd* – is treffend gekozen. Als CDA zijn we trots op de koers die de afgelopen jaren is ingezet en op de resultaten die samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn bereikt. We zijn blij dat het college deze koers voor 2026 wil voortzetten. De opgaven die worden geschetst zijn immers niet gering. Het is goed dat het college het gaspedaal ingedrukt houdt en niet rustig gaat afwachten op wat er komen gaat in deze onstuimige tijden.

Want, momenteel wordt er geschiedenis geschreven: er woedt nog steeds oorlog op ons continent, de internationale onzekerheid neemt alsmaar toe door conflicten in het Midden-Oosten en ook als Nederland worden we bijna dagelijks digitaal aangevallen. Dat vraagt om stevige antwoorden van de Nederlandse politiek. Antwoorden die zijn uitgebleven door de politieke chaos en kortetermijnpolitiek die de afgelopen periode Den Haag domineerden. De gevolgen voor gemeenten worden steeds pijnlijker zichtbaar: jeugdzorgkosten die de pan uitrijzen, onzekerheid over financiering van gemeentelijke taken en inconsistenties in het uit te voeren beleid door lokale bestuurders.

Al deze chaos en onzekerheid vraagt om een politiek die de samenleving krachtiger en sterker maakt. Daar zullen wij dan ook deze Kadernota en de plannen van andere fracties op beoordelen vandaag.

Wonen en grondbeleid

Wonen raakt iedereen. Of je nu starter bent, senior, alleenstaand of een jong gezin. Daarom is het CDA blij met de extra inleg voor **startersleningen**. De leningen zijn eerder al, vanuit een opdracht in het coalitieakkoord, versoepeld en verruimd. Ook de voortzetting van de plannen in het **woningbouwprogramma**, met aandacht voor inbreiding en uitbreidingslocaties, steunen wij. Een potentiële inbreidingslocatie is de huidige **brandweerkazerne**. We vinden het goed dat er onderzocht wordt of verplaatsing mogelijk is. Voor het CDA is er wel één duidelijk kader: een nieuwe locatie mag niet ten koste gaan van het bestaansrecht van de post in 's Gravenmoer. Wij blijven twee brandweerposten bepleiten.

De komende jaren vragen om regie in de woningbouwopgave, zoals we dat ook hebben verwoord in de nieuwe woonzorgvisie. De herijking van het grondbeleid en het beschikbaar stellen van € 2 miljoen voor **actieve grondpolitiek** laten zien dat het college die verantwoordelijkheid wil nemen. Dat past bij de opgave van ruim 2.000 woningen tot 2040. Tegelijk blijven we aandacht vragen voor de doorstroming. Daarom waarderen we de inzet van dit college met de **doorstroomregeling** voor 75-plussers. Maar we moeten ook aandacht blijven

houden voor goede huisvesting voor andere doelgroepen, zoals **jongeren en studenten**. Wat doet het college om voor deze inwoners adequate huisvesting te organiseren?

Waar huisvesting van verschillende doelgroepen sowieso tot zijn recht komt, is in de duurzame, natuurinclusieve wijk **Noorderbunder**. Afgelopen week is de grond bouwrijp opgeleverd en er kan nu dus gebouwd gaan worden. De verkoop en verhuur van de eerste koopwoningen begint in het najaar van 2025. Complimenten voor het college!

Duurzaamheid

Duurzaamheid zien we niet alleen terugkomen in de nieuwe woonwijk. Het wordt steeds meer een belangrijk onderwerp in de gemeentelijke projecten. Zo hebben we duurzaamheid terug zien komen als belangrijke pijler in het nieuwe speelruimtebeleidsplan, maar lezen we ook in de Kadernota de ambities om toe te groeien naar een meer **circulaire economie**. We kunnen ook niet stil blijven zitten als we de aarde goed willen achterlaten voor toekomstige generaties.

Mobiliteit

Nieuwe woningen en wijken vragen ook om een goede toegankelijkheid. Mobiliteit is voor veel inwoners een dagelijkse zorg. De herinrichting van de **Eindsestraat** en het opstellen van het nieuwe **verkeersbeleidsplan** zijn belangrijke ontwikkelingen die bijdragen aan veiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid. We kijken uit naar de concretisering van deze plannen in 2026. Goed dat de gemeente ook steeds meer, conform onze motie, aandacht houdt voor subjectieve verkeersveiligheid.

Wat we echter missen, is aandacht voor het **openbaar vervoer**. Het onderzoek naar een bredere OV-pas voor minima en het initiatief BravoFlex waar Dongen bij aangesloten is, zijn positief. Echter blijft het zoeken naar hoe we bijvoorbeeld de toegankelijkheid naar station Rijen kunnen verbeteren. Een belangrijke verbinding voor de Dongense jeugd. De buurtbus blijft hierin een essentiële rol vervullen. Is het college in gesprek met deze partner om te kijken naar 'wat nog meer kan'?

Sociale basis

Als CDA geloven wij in een sterke samenleving. Er zijn vele initiatieven die bijdragen aan een sterke **sociale basis**. Onlangs hebben we als CDA mogen ervaren hoe mooi werk de **Voedselbank** in Dongen levert. Helaas hebben zij per 1 januari geen opslaglocatie meer beschikbaar en dreigen de werkzaamheden in gevaar te komen. Wij willen het college daarom oproepen om sámen met de Voedselbank op zoek te gaan naar een geschikte locatie. Zij aan zij. Is het college hiertoe voornemens?

Het CDA is van mening dat ons initiatief naar **gratis sporten voor de jeugd** ook bijdraagt aan de sociale basis. We zijn dan ook blij dat onderzoek hiernaar is opgepakt. We hopen dat dadelijk veel jongeren - wellicht gratis - gebruik kunnen maken van het **nieuwe kunstgrasveld van Olympia '60**. Het CDA steunt het plan van dit college. Ook de sprongen die we maken om de nieuwe integrale kindcentra te realiseren kunnen we niet onbenoemd laten. Ook dit draagt zeker bij aan een goede sociale basis. We kijken dan ook uit naar de planvorming voor **IKC West** in 2026.

We staan nog langer stil bij de 'jeugd'. Want het CDA mist in deze Kadernota een duidelijke ambitie op het terrein van **jeugdzorg**. De financiële risico's zijn groot, maar een richtinggevend verhaal over hoe we met de kosten willen omgaan, ontbreekt. Wat is ons verhaal de komende jaren in de regio?

Economie en ondernemen

SamenDongen is een mooi voorbeeld van initiatieven uit de samenleving. Het CDA heeft dit initiatief altijd gesteund, maar is wel benieuwd naar de resultaten. Er wordt nu een structurele financiering van € 15.000 voorgesteld, terwijl het nog een pilot is. Kan het college onderbouwen hoe ze tot deze structurele bijdrage zijn gekomen?

Daarnaast zijn er meerdere ondernemerscollectieven actief die samen de handen ineenslaan, maar geen structurele financiering ontvangen. Het CDA gelooft erin dat wanneer de krachten nog meer gebundeld worden, er nog meer bereikt kan worden. Goede en eenduidige financiering is dan wel een voorwaarde. In veel gemeenten gebeurt dit door middel van een **ondernemersfonds**. Wij zullen daarom een motie indienen om, samen met de ondernemers, de kansen en bedreigingen voor een ondernemersfonds te onderzoeken.

Digitale wereld

In het begin van de beschouwing had ik het al over dagelijkse digitale dreigingen. In het coalitieakkoord hebben we afgesproken om een **lokale digitale agenda** te ontwikkelen. Digitalisering biedt veel kansen, maar zet ook inwoners buitenspel. Met een digitale agenda kunnen we mogelijkheden verkennen en risico's in kaart brengen. Wat is er de afgelopen jaren al gebeurd? En hoe ziet het college de toekomst op dit terrein?

Financiën

Het college heeft twee scenario's in beeld gebracht, gezien de onzekerheden vanuit het Rijk. Het CDA acht het scenario mét extra rijksmiddelen realistisch. Tegelijk vinden we het onverstandig om pas bij de begroting in het najaar over mogelijke bezuinigingen te spreken. We vragen het college daarom om – wanneer sprake zal zijn van bezuinigingen – deze discussie door de raad eerder te laten voeren dan bij de begrotingsbehandeling.

Tot slot

Deze voorliggende Kadernota is de laatste van deze bestuursperiode. De afgelopen jaren hebben we veel bereikt met elkaar: we hebben nieuwe woningbouwprojecten gerealiseerd, we zijn opgekomen voor de meest kwetsbaren met onder andere het steunfonds en een nieuwe armoedebelid, we zijn wijkgericht gaan werken met structurele wijkschouwen en een wijkcoördinator, we hebben middelen vrijgemaakt voor buurtinitiatieven, we hebben de woonlasten onder het landelijke gemiddelde gehouden, we zijn gestart met een klankbordgroep Groen vanuit de samenleving. En zo kan ik nog wel doorgaan. We zijn er trots op.

Het laat zien dat we als lokale overheid veel kunnen. Maar we kunnen niet alles alleen. Er is nog genoeg werk te verrichten. En dat doen wij het liefste met de samenleving. Daar zit de echte kracht: in mensen die omzien naar elkaar, in verenigingen die bloeien en in ondernemers die kansen creëren. Het CDA wil blijven bouwen aan deze samenleving. Wat ons betreft liggen we op de goede koers en zal deze Kadernota dat doen versterken.